

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkeshoidolle -työryhmä

Kokous 2/2025

Aika: Tiistai 20.5.2025 klo 10-12
Paikka: Microsoft Teams -kokous
Etänä: Jaakko Mustakallio Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (puheenjohtaja)
Jouko Äärimaa, Pharmac Finland Oy (sihteeri)
Crista Kirvesoja, Suomen Farmasialiitto (poistui 11.10)
Harri Nurmi, Fimea
Jenni Isotalo, Pohjanmaan hyvinvointialue
Johanna Palvimo, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Johanna Timonen, Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos
Karoliina Kaijasilta-Järvenpää, Pharmac Finland Oy
Kirsi Juurinen, Keski-Suomen keskussairaala
Lotta Schepel, HUS Apteekki (poistui 10.30, liittyi 11.30)
Maarit Vornanen, Pirkanmaan hyvinvointialue
Paavo Koistinen, Kuluttajaliitto

MUISTIO

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.00.

2 Edellisen kokouksen muistio sekä nostot

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin ilman muutosehdotuksia.

3 Koordinaatioryhmän terveiset 12.2.2025 kokouksesta

Kirsi Juurinen kertoi terveiset koordinaatioryhmän kokouksesta. Kokouksen kolme tärkeintä nostoa olivat:

1. Kansallisessa Lääkeinformaatioverkostossa on tunnistettu tarve päivittää Turvallinen lääkeshoito – opas lääkehoidon suunnitelman laatimiseen (2021). SOTE-ammattilaisten työryhmä on koonnut yhteen päivitystarpeet (muun muassa hyvinvointialueet ovat käynnistyneet, lainsäädäntöä on muuttunut, lähihoitajatutkinnon rakenne on uudistunut ja on tarve kuvata tarkemmin, mitä lääkehoidon osaamista eri ammattiryhmiltä edellytetään ja milloin tarvitaan täydentävää lisäkoulutusta, ml. sosiaalihuollon ammattihenkilöt). Fimea ottaa tehtäväkseen selvittää, miten STM toivoo tämän päivityksen kanssa edettävän ja millä aikataululla.
2. Muistilista vastaanotolle valmistautumiseen julkaistaan Lääkehoidon päivän 2025 ja Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston materiaaleissa. Muistetaan kaikki viestiä muistilistan olemassaolosta! Linkki [Muistilistaan](#).
3. Seuraavassa kokouksessa (21.5) keskustellaan koordinaatioryhmän ja verkoston työryhmien välisen kummitoiminnan kehittämisestä.

4 Hyvinvointialueen ja avoapteekkien välinen yhteistyöprojekti

Tausta: Miten saadaan apteekeilla käytössä olevasta järjestelmästä (HaiPro) tietoa hyvinvointialueella käytössä olevaan Laatuportti-järjestelmään. Näkökulmana lääkitysturvallisuuteen liittyvät tilanteet. Lisäksi hyvinvointialueen tavoitteena oli lisätä hyvinvointialueen ja apteekkien välistä yhteistyötä.

Pidettiin sidosryhmätapaamisia ja tunnistettiin kehittämiskohteita sekä vaaratilanteita. Tunnistettu ongelma: lääkemääräykset eivät vastanneet lääkkeiden todellista käyttöä ja potilastietojärjestelmän lääkelistaa. Ratkaisuihin: rakenteisen kirjaamisen kehittäminen, lääkäreiden osaamisen kehittäminen, apteekkiviestinnän kehittäminen, apteekkien toimintaperiaatteiden tuntemuksen lisääminen hyvinvointialueella, yhteiskampanja (kesäkuu 2025), asiakkaan ja potilaan tietoisuuden vahvistaminen lääkitystietojen ylläpitämisessä ja mukana pitämisessä, ajantasaisen lääkitystiedon merkityksen esiintuominen hyvinvointialueella (esim. verkkosivut). Yhteistyöprojektin sidosryhmät laajentuneet sisältämään alueelliset lääkitysturvallisuuden asiantuntijat. Kommentteja:

- Koordinointivastuu: sote-apteekkarit ja lääkitysturvallisuuskoordinaattorit
- Yhteinen materiaali helpottaa yhteistyötä

5 ”Kotitehtävän” purkaminen

Taustakysymykset:

- Lääkityksen ajantasaistamisen toteutuminen omissa organisaatioissa
 - Lääkehoidon päivän toteuttaminen omissa organisaatioissa ja mahdolliset kehityskohteet
1. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella ohjaavana tekijänä katkeamattoman lääkehoidon prosessi 2015 lähtien. Olemassa lääkehoitosuunnitelman ohje (lääkityslistan ajantasaisuuden tarkistaminen), josta tehty lyhyempi kooste. Ohje: taustoitetaan merkitystä, otetaan kantaa ammattiryhmiin sekä koulutustarpeisiin. Kooste on enemmän toiminnan tuki ja koulutusmateriaali. Ajantasaistamista seurataan potilastietojärjestelmän lokeista ja ajantasaistamista pyritään parantamaan unit dose -annosjakelulla, joka jakaa vain niitä lääkkeitä, jotka on ajantasaistettu tai lääkemääräys on uusi. Ajantasaisuus-merkintä saadaan potilastietojärjestelmästä.
 2. Pirkanmaan hyvinvointialueella ohjeistettu, että lääkityslista tulisi ajantasaistaa, kun potilas saapuu sairaalaan tai siirtyy yksiköstä toiseen. Lääkitysturvallisuuden tilannekuvan avulla seurataan ajantasaistamista (potilastietojärjestelmässä tulisi painaa ”Tarkasta”-merkintää aina kun lääkitys on tarkastettu). Vastaavia ohjeita olemassa sekä toimintaohjeita ja muistilistoja. Osastofarmaseutit tekevät erikoissairaanhoidon yksiköissä ajantasaistuksia sairaanhoitajien ja lääkäreiden lisäksi. Kotiutuminen tärkeä vaihe huomioida ajantasaistamisen näkökulmasta. Uusi toimintamalli: tunnistetaan korkean ja kohonneen kaatumisriskin potilaat → ohjataan farmaseutille, joka tekee tarkastuksen sekä lääkitysriskien tunnistamista (lääkityksen turvatarkastus).
 3. Annosjakelu: Annosjakeluasiakas haastava asiakasryhmä ajantasaisen lääkitystiedon näkökulmasta. Potilastietojärjestelmien lääkitykset irrallaan reseptikeskuksesta. Apteekit yhdessä lääkärin kanssa vastaavat annosjakeluasiakkaiden lääkityksen ajantasaisuudesta. Annosjakeluyksiköillä ei ole pääsyä ajantasaiseen lääkityslistaan. Nykyinen hyvinvointialueen talousmalli ei tue kestäväää annosjakelupalvelun tuottamista. Annosjakeluasiakkaiden määrä tuplaantui vuosina 2017-2021 → onko 2000-luvun alussa syntynyt rakenne kestävä?
 4. Pohjanmaan hyvinvointialueella käytössä vastaava tarkistuslista kuin Pohjois-Pohjanmaalla. Potilastietojärjestelmämuutos meneillään – haasteena muun muassa tiedonsiirto vanhoista tietojärjestelmistä. Tietojärjestelmät (sisältäen käytettävyyttä jne.) tärkeä osa ajantasaista lääkitystietoa.
 5. Keski-Suomen hyvinvointialueella on myös yhtenäistetty potilastietojärjestelmä.
 6. Potilaan näkökulmasta apteekin lääkeneuvonta tukee sujuvaa lääkehoitoa. Apteekkipalvelut tukevat ajantasaista lääkitystietoa. Maksullisten apteekkipalveluiden hinta kuitenkin mietittävä, vaikka palveluiden hyödyt tiedossa.

6 Toimintasuunnitelman päivittäminen

Puheenjohtaja ehdotti, että käydään toimintasuunnitelma tarkemmin läpi seuraavissa kokouksessa (18.9. ja 11.11.). Ehdotusta kannatettiin. Kommentteja aiheeseen:

- Hyvinvointialueiden kontaktointi on aloitettu (Kuluttajaliitto)

7 Muiden organisaatioiden terveiset

THL valmistelee esitemateriaalia Kanta-lääkityslistasta. Esitteessä mukana QR-koodi sähköiseen versioon, joka sisältää kaksi infograafia: 1) Kanta-lääkityslistan hyödyt, 2) Kanta-lääkityslistan vaiheistus.

Verkkokoulutuksia Kanta-lääkityslistaan tulossa loppuvuodesta 2025.

Selvityksessä seuranta eri sidosryhmien (esim. hyvinvointialueet) valmistautumisesta Kanta-lääkityslistan käyttöönottoon.

Kommentteja:

- Onko THL:ltä tulossa ohjeistusta ja opastusta siitä, miten käyttöönottoon tulisi valmistautua?
- Riittääkö pelkkä kouluttautuminen, jos organisaation prosessit eivät ole kunnossa?
- Voisiko Ajantasainen lääkitystieto -työryhmä osallistua tiedottamiseen ja valmistelun tukemiseen?

Kuluttajaliitto tarjoaa koulutusta ja neuvontaa koko sote-sektorille. Esimerkkejä:

- 16.4.2025: "Potilaan oikeudet ja turva sote-uudistuksessa" -luento
- 15.5.2025: "Yleisötoive – Hoidon virhetilanteet 1/2: potilasvahingot ja lääkevahingot" -webinaari

Kansallisen lääketietovarannon kehittäminen alkaa.

- Julkinen hankinta käynnistyy kesällä 2025
- Toteutus pyritään käynnistämään vuonna 2026

8 Seuraavat kokousajankohdat

- Torstai 18.9.2025, läsnäolokokous; kokoushuone Lampi / Tilkka, Mannerheimintie 166, 00300 Helsinki (mahdollisuus osallistua Microsoft Teams -yhteyden avulla)
- Tiistai 11.11.2025 klo 10–12, Microsoft Teams -kokous

9 Muut asiat

Muita asioita ei käsitelty.

10 Kolme nostoa kokouksesta ja kokouksen päättäminen

1. Lääkityksen ajantasaistaminen on olennainen osa katkeamatonta lääkehoidon prosessia – haasteena tietojärjestelmät
2. Apteekkipalvelut tukevat monilääkittyjen potilaiden lääkehoidon onnistumista
3. Muuttunut toimintaympäristö haastaa nykyistä annosjakelutoimintaa

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.55.

LIITTEET **Liite 1.** Ajantasainen lääkitystieto työryhmä toimintasuunnitelma_2024_2026